

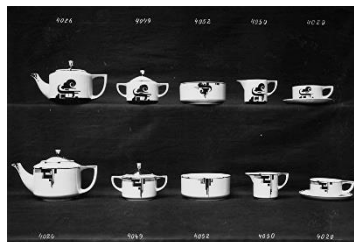
PZH, blokjesservies 4000, dec. 1000, ontw. C. van der Hoef, 1904-1914

PZH, servies met kantjesdecor, eigen decor PZH, 1908-1914

PZH, chocoladeketel, M4036, dec. Hélène G, ca 1916

PZH, servies 4000 met nieuw Art Deco-ontwerp, C.vd Hoef, na 1926

Chris van der Hoefs blokjesservies 4000-1000 van de PZH

Vlak voor de jaarwisseling van 2018 op 2019 kreeg het Keramisch Museum Goedewaagen van de collectie Meentwijk een groot aantal onderdelen van een iconisch servies. Het cadeau behelst het ontbijt- en eetservies 4000 met het blokjesdecor 1000 van de Plateelbakkerij Zuid-Holland.

De modellen en het decor zijn een inventie van de Amsterdamse keramist en beeldhouwer Chris van der Hoef. De eerste proeven van de door velen als klassiek-modern ervaren modellen maakte hij een jaar eerder bij de Amstelhoek. In 1904 ging hij over naar de PZH. Via directeur Estié bracht hij het theeservies aanvankelijk uit voor de De Woning in Amsterdam. Naderhand ontwikkelde hij een compleet servies voor de huishoudzaken van C. Hoyng, vanaf 1905 het moederconcern van de PZH, De Goudse fabriek bracht zelf nog enkele abstracte varianten uit van het blokjesdecor in het groen en in het lichtblauw. Het populaire, maar in kalkaardewerk gegoten en geperste servies werd relatief laag gestookt in de turfoven en was daardoor kwetsbaar in het huishoudelijk gebruik. Ook craqueleerde de glazuurhuid gemakkelijk en het glazuur had eveneens de neiging te vergelen. Reden waarom Van der Hoef ook voor een uitvoering in een hardere keramische scherf van De Sphinx in Maastricht opteerde. Die mankementen ten spijt blijft het ontwerp uniek, zowel qua decor als naar vormgeving.

Toen Willy Hoyng, de jongste van de gebroeders Hoyng, het in 1908 eenmaal voor het zeggen kreeg bij de PZH, liet hij als directeur op Van der Hoefs modellen in de Kantjes-stijl ook bloempatronen aanbrengen. Niet bekend is overigens wat Van der Hoef daarvan vond. En zeer waarschijnlijk zijn de verfijndere, latere decors Hélène en Juliëtte evenmin van Van der Hoef. Wel op zijn naam staat een nieuwe Art Déco-versie vanaf 1926. Omdat van dit decor nauwelijks voorbeelden in de handel komen, was dit niet zo'n commercieel succes als het decor 1000.